

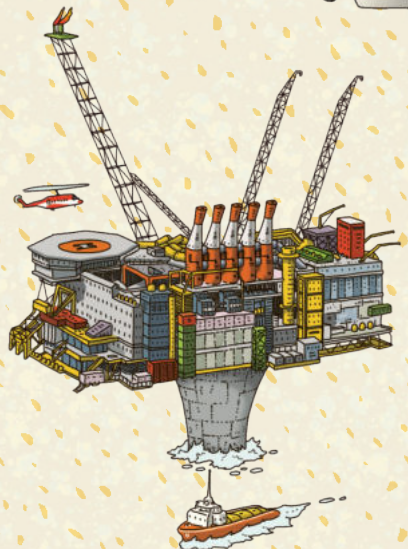

DE GROTE

WERELD ATLAS

Tekst door David Owen
Illustraties van Quino Marin

DELTA

DE WERELD VAN VANDAAG IN EEN NOTENDOP

Bekijk monumenten en kunstwerken uit lang vervlogen tijden. Ontdek volksfeesten en festiviteiten van overal ter wereld.

Leer meer over geweldige natuurlijke habitats zoals het Groot Barrière rif voor de kust van Australië en het Amazoneregenwoud in Zuid-Amerika.

Ontdek meer dan 20 populaire sporten, van Australian football en polo tot lacrosse, ijshockey en cricket.

Bewonder de bekendste gebouwen ter wereld, van het Sydney Opera House tot de Taj Mahal en de Sint-Pietersbasiliek.

Maak kennis met tientallen unieke diersoorten, van schattige koala's en elegante flamingo's tot reusachtige grizzlyberen en verlegen okapi's.

Kom alles te weten over mensen uit verschillende werelddelen, van hun lievelingseten en kleding tot de huizen waarin ze wonen, het beroep dat ze uitoefenen en hoe ze plezier maken.

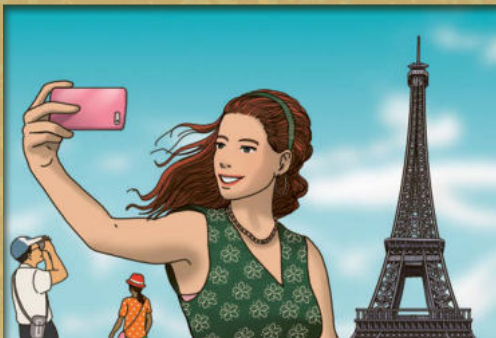
Test je kennis met de quiz
op de bladzijden 40-41!

Original title:
My First World Atlas
(David Owen)

© MMXXI, Nextquisite Ltd,
London.

All rights reserved.

© Zuidnederlandse Uitgeverij N.V.,
Vluchtenburgstraat 7,
B-2630 Aartselaar,
België, MMXXI.

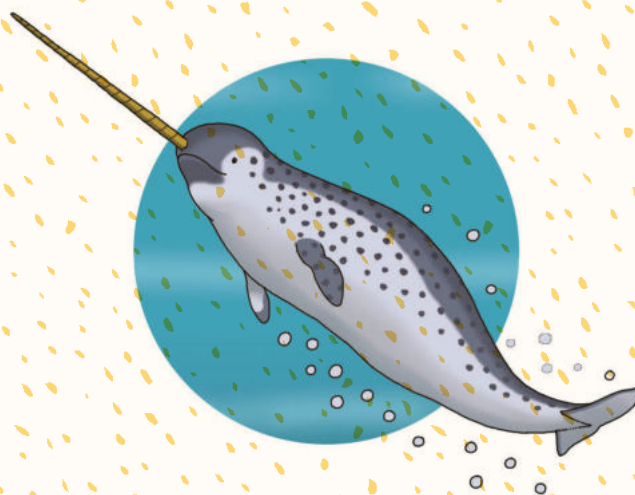

Deze uitgave door: Deltas,
België-Nederland.
Nederlandse vertaling:
Inge Van Hove

D-MMXXI-0001-258
NUR 222

INHOUD

WERELDWIJDE PROBLEMEN

Sommige problemen zijn plaatselijk, andere hebben gevolgen voor ons allemaal. De klimaatopwarming vormt een groot probleem voor onze planeet. Natuurlijke habitats beschermen en zorgen voor voldoende voedsel, water, onderwijs en gezondheidszorg: dat alles krijgt overal ter wereld veel aandacht.

WILDE DIEREN

Wetenschappers schatten dat we onze planeet delen met 1 tot 2 miljoen andere diersoorten. Van insecten zijn er het meest – momenteel kruipen en vliegen er zo'n 10 triljoen rond.

DE WERELD	8
Het leven op aarde 10	
HET NOORDPOOLGEBIED	12
Woont er iemand in het noordpoolgebied? 13	
NOORD-AMERIKA	14
Wonen in Noord-Amerika 16	
MIDDEN- EN ZUID-AMERIKA	18
Wonen in Midden- en Zuid-Amerika 20	
EUROPA	22
Wonen in Europa 24	
AFRIKA	26
Wonen in Afrika 28	
AZIË	30
Wonen in Azië 32	
OCEANIË	34
Wonen in Oceanië 36	
ANTARCTICA	38
Woont er iemand op Antarctica? 39	
TEST JE KENNIS	40
REGISTER	42

CULTUUR EN TRADITIE

Cultuur omvat taal, kunst, boeken, voeding, dans, muziek, rituelen en zoveel meer. Overal ter wereld hechten mensen veel waarde aan hun eigen tradities en leren ze graag andere culturen kennen.

DIGITALE WERELD

Ongeveer 60% van alle mensen ter wereld zijn actieve internetgebruikers. Elke dag loggen 800.000 nieuwe gebruikers voor de eerste keer in. Tegenwoordig maken veel meer mensen gebruik van mobiel internet dan van een vaste internetverbinding.

DE WERELD

De wereld is verdeeld in zeven continenten, die verder opgesplitst zijn in ongeveer 197 landen. De continenten worden gescheiden door vijf grote oceanen en verschillende zeeën die meer dan twee derde van de aarde bedekken. De aarde is de enige planeet in het zonnestelsel met een oppervlak dat uit zoveel vloeibaar water bestaat. Water is essentieel voor het leven op aarde.

ZUID-AMERIKA

In Zuid-Amerika vind je het Andesgebergte, het Amazoneregenwoud en enorme graslandvlakten zoals de pampa's en Los Llanos. In het zuiden wonen er in het koude woestijngebied Patagonië bijna evenveel pinguïns als mensen. Hier zijn ook erg veel dinosaurusfossielen te vinden, waaronder een aantal van de grootste reptielen die ooit bestaan hebben.

NOORD-AMERIKA

Noord-Amerika is het op twee na grootste continent. Het strekt zich uit van het ijskoude noorden van Groenland, Canada en Alaska tot de woestijnen en tropische wouden van Mexico in het zuiden. De grootste bergketen van het continent, de Rocky Mountains, loopt van Canada tot New Mexico. Een ander groot gebergte, de Sierra Madre, strekt zich uit over Mexico en bestaat uit tal van vulkanen.

EUROPA

Europa en Azië maken deel uit van het grootste continentale gebied, dat Eurazië genoemd wordt. Europa neemt het westelijke deel van het supercontinent in en omvat ook de volgende eilandstaten: het Verenigd Koninkrijk, Ierland, IJsland en andere eilanden.

AZIË

Azië is het grootste continent. Het strekt zich uit over elf tijdzones en bedekt vier vijfde van het Euraziatische supercontinent. Hier vind je de hoogste berg ter wereld (Mount Everest) en het grootste binnenwater (de Kaspische Zee).

ijsbreker

sauna

blini's met kaviaar

frikadeller (Deense gehaktballen)

Russisch-orthodoxe priester

Siberische lynx

langlaufer

argalischaaap

sparren

Stellers zeearend

ballet

houten huizen, Tomsk

AZIË

paardezel

torii

Fuji (vulkaan)

monument in Nagorno-Karabach

balalaïka

Tibetaanse priester

sharpei

gibbon

Oriental Pearl TV Tower, Shanghai

Scheve Toren van Pisa

Schatkamer, Djajaden-moskee

dadel-palm

sfinx

Taj Mahal

sitar

liggende boeddha

blauwe mandarijnpietvis

Australische danser

AFRIKA

acaciaboom

Masai-meisje

INDISCHE OCEAAN

kangoeroe

kea

lori van de Blauwe Bergen

tiki

OCEANIË

Oceanië bestaat uit het continent Australië en de eilanden Nieuw-Zeeland, Papoea-Nieuw-Guinea en 11 andere onafhankelijke landen en duizenden eilanden verspreid over de Stille Oceaan.

ANTARCTICA

Antarctica is twee keer zo groot als Australië en bedekt het zuidelijke deel van onze planeet. Het is de koudste plek op aarde en wordt niet permanent bewoond door mensen.

AFRIKA

Afrika is het op een na grootste continent. Het grootste deel van het noorden wordt ingenomen door de Sahara, de grootste woestijn ter wereld. Verder naar het zuiden vind je enorme graslandvlaktes, de savannes genoemd, en enorme tropische bossen. De meren van het Grote Merengebied in de Grote Riftvallei behoren tot de diepste meren ter wereld.

Old Mill, Perth

Sydney Opera House

Sydney Harbour Bridge

jacht

EEN GEGLOBALISEERDE WERELD

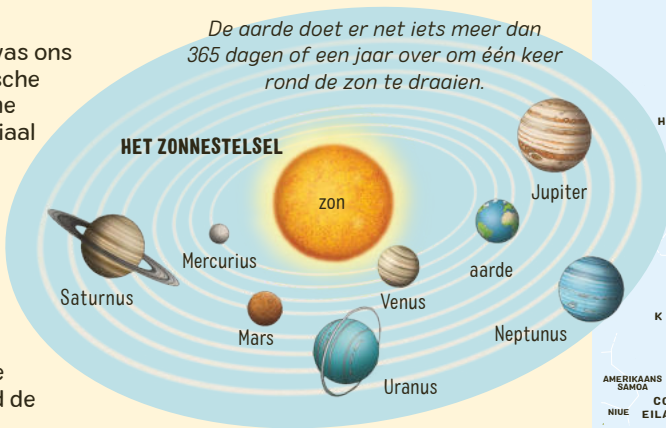
Reizen, handel en communicatiesystemen zoals het internet en mobiele telefoons brengen meer dan ooit dagelijks mensen met elkaar in contact, zelfs als ze aan de andere kant van de wereld wonen.

Het leven op AARDE

Naar verwachting zal de wereldbevolking tegen 2025 gegroeid zijn tot acht miljard. Ter vergelijking: in de geschiedenis van de mensheid duurde het tot 1800 voordat de grens van één miljard bereikt werd, en in de daaropvolgende 200 jaar groeide de wereldbevolking tot zes miljard tegen 2000. Wetenschappers denken dat het tegen 2100 zal stabiliseren op ongeveer 11 miljard. We staan dus voor de uitdaging om voor voldoende voeding te zorgen, een gezond leven voor iedereen te garanderen en tegelijkertijd onze planeet te beschermen.

WAAR BEVINDEN WE ONS IN DE RUIMTE?

Miljoenen jaren geleden was ons zonnestelsel een gigantische wolk bestaande uit warme gassen en stof. Dat materiaal klonterde geleidelijk aan samen om de zon en de planeten te vormen, waaronder ook de aarde. Het zonnestelsel bestaat uit acht grote planeten, verschillende kleinere planeten, kometen, asteroïden, ijs en stof, die allemaal in een baan rond de zon draaien.

De aarde doet er net iets meer dan 365 dagen of een jaar over om één keer rond de zon te draaien.

ONZE BLAUWE PLENEET

Vanuit de ruimte bekeken ziet de aarde er voor het grootste deel blauw uit omdat 70% van het oppervlak bedekt is met zeeën en oceanen. Water weerspiegelt blauw licht omdat het rood en geel absorbeert. De witte vlekken zijn wolken in de atmosfeer.

DE SEIZOENEN

DE SEIZOENEN

De aarde maakt een hoek van ongeveer 23,5 graden ten opzichte van haar as. Terwijl de aarde rond de zon draait, is één halfrond naar de zon gekanteld en het andere is weg van de zon gekanteld.

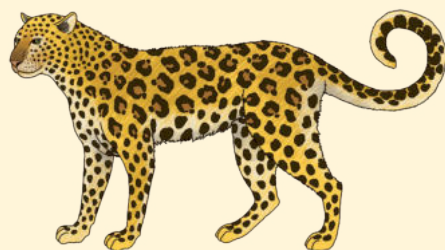
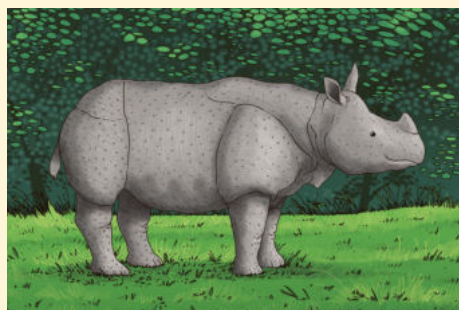
DAG EN NACHT

De aarde draait één keer volledig rond haar as in 24 uur tijd. Tijdens die draaiing is het dag in de helft die naar de zon gericht is en nacht in de helft die weg van de zon gedraaid is.

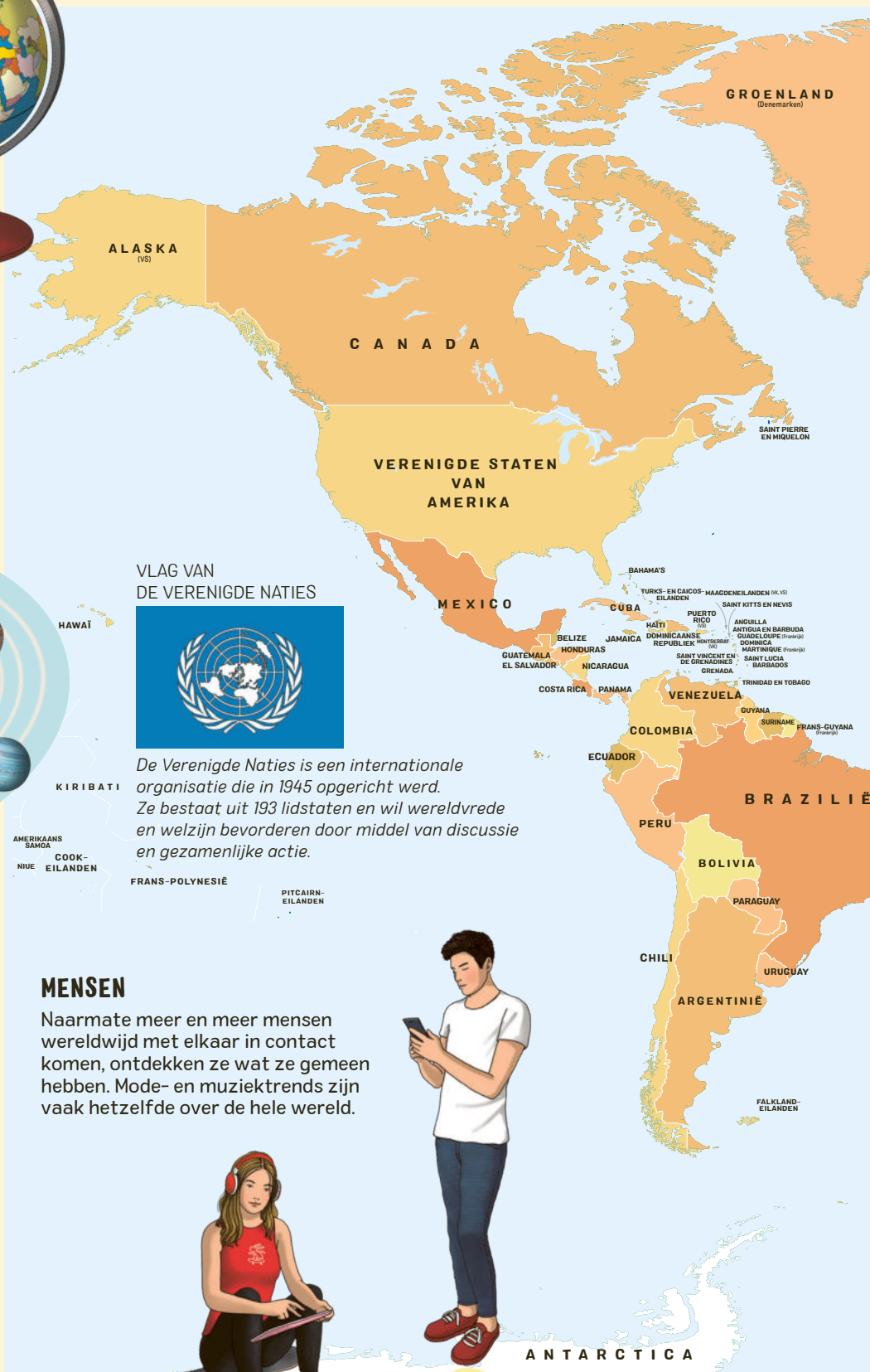

DE PLENEET IN GEVAAR

De aarde kampt met een reeks ernstige problemen zoals vervuiling, opwarming van de aarde, ontbossing en het verdwijnen van plant- en diersoorten. Mensen zien eindelijk de ernst van de crisis in en ondernemen actie. Je kan helpen door meer te weten te komen over de problemen en je impact op het milieu te verkleinen.

De amoerpanter (boven) is een ernstig bedreigde diersoort. Er leven nog slechts zo'n 80 van deze grote katten in het wild. De Indische neushoorn (links) werd behoeft voor uitsterving.

VLG VAN DE VERENIGDE NATIES

De Verenigde Naties is een internationale organisatie die in 1945 opgericht werd. Ze bestaat uit 193 lidstaten en wil wereldvrede en welzijn bevorderen door middel van discussie en gezamenlijke actie.

MENSEN

Naarmate meer en meer mensen wereldwijd met elkaar in contact komen, ontdekken ze wat ze gemeen hebben. Mode- en muziektrends zijn vaak hetzelfde over de hele wereld.

Het wereldwijde mobiele data-verkeer zal naar verwachting verviervoudigen tegen 2024. Het nieuwe 5G-netwerk en de nieuwe 5G-technologie zullen voorzien in de toegenomen vraag.

WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE

Elk jaar wordt er enorme vooruitgang geboekt op het gebied van wetenschap en technologie. De grote trends van het moment zijn AI (artificiële intelligentie), auto's zonder bestuurder, supersnel internet, extended reality en gepersonaliseerde geneeskunde. Boeiende doorbraken zijn mogelijk omdat wetenschappers overal ter wereld hun kennis met elkaar delen.

Mensen reizen om nieuwe ervaringen op te doen. Een leuk aspect van reizen is dat je ander voedsel kan proeven.

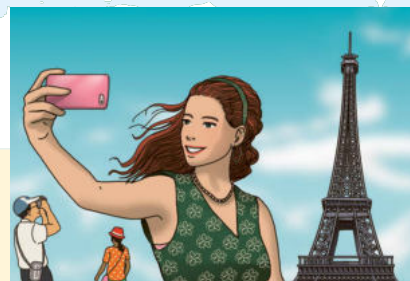
SPORT

Mensen over de hele wereld sporten graag. Ofwel spelen ze zelf ofwel kijken ze naar wedstrijden van hun favoriete sportman of -vrouw. Sport verbetert de gezondheid en brengt mensen samen tijdens vriendschappelijke wedstrijden.

TOERISME EN REIZEN

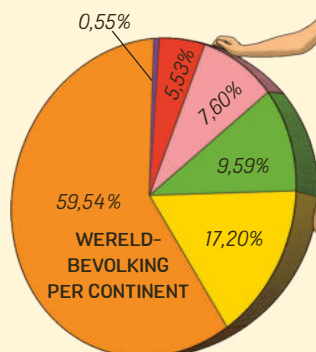
Meer dan 1,5 miljard mensen reizen elk jaar als internationale toeristen. Frankrijk, Spanje, China, de Verenigde Staten en Italië behoren tot de populairste bestemmingen. Mensen reizen ook vaak voor hun werk. In 2018 namen meer dan 4,4 miljard mensen een internationale vlucht. Het toerisme stimuleert de economie in de gastlanden en creëert veel werkgelegenheid. De COVID-19-pandemie zorgde voor een forse daling van het internationale toerisme.

In Afrika heeft slechts 65% van de mensen elektriciteit in huis, maar 93% van de Afrikanen heeft een mobiele telefoon.

DE VIJF DICHTSTBEVOLKTE LANDEN

1. China: 1,45 miljard inw.
2. India: 1,38 miljard inw.
3. Verenigde Staten: 331 miljoen inw.
4. Indonesië: 274 miljoen inw.
5. Brazilië: 213 miljoen inw.

BEVOLKING

De bevolkingsgroei is wereldwijd aan het vertragen. In sommige regio's, zoals West-Europa, is er bijna geen groei. De zuidelijke helft van Afrika heeft het hoogste groeicijfer.

Ongeveer 90% van alle mensen woont op het noordelijk halfrond.

TALLEN

Tegenwoordig worden er zo'n 6500 talen gesproken over de hele wereld, maar ongeveer 2000 daarvan worden gesproken door minder dan 1000 mensen. Die talen zullen zo goed als zeker uitsterven. Han-Chinees is de meest gesproken taal, met 1,2 miljard gebruikers. Engels komt op de tweede plaats, met 983 miljoen sprekers, gevolgd door Hindoestani, Spaans en Arabisch (in die volgorde).

HET NOORDPOOLGEBIED

Het noordpoolgebied bevindt zich boven aan onze planeet. Het bestaat uit de Noordelijke IJszee en de omringende landen. Een groot deel van de Noordelijke IJszee is volledig bevroren. Hier vind je de noordpool.

IJSBEREN

Het noordpoolgebied wordt bewoond door de ijsbeer, de grootste beer ter wereld. Volwassen mannetjes kunnen zoveel wegen als tien volwassen mannen. De beren leven op bevroren kustlijnen en ijsschotsen en ze kunnen kilometers in de ijsskoude oceaan zwemmen. Ze eten vooral zeehonden.

rode koningskrab

papegaaiduikers

alpen-sneeuwhoen

zalm

NOORDELIJKE IJSZEE

wetenschapper die onderzoek doet

helikopter met toeristen

sneeuwuil

arctische octopus

walrus

trekzalm

giervalk

noordse stern

12

noordpool

baardrob

poolvos

ijsbreker

ijsbeer

NOORDELIJKE IJSZEE

poolhaas

Groenlandse walvis

toeristencentrum Barneo

koningseider

bruinvis

Inuitjager

BARNEO

Groenlandse kabeljauw

beloega

Inuitmasker

brandgans

Groenlandse kabeljauw